

ЗИГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою університету

Протокол № 10 від
«11» червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПСИХОЛОГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»

Освітній рівень: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність С4 «Психологія»

Освітньо-професійна програма "Психологія"

Статус дисципліни: вибіркова

Форма навчання: денна

<u>Форма навчання</u>	<u>Курс</u>	<u>Семестр</u>	<u>Лекції (год.)</u>	<u>Практичні (год.)</u>	<u>Самостійна робота студента (год.)</u>	<u>Разом (год.)</u>	<u>Залік (сем.)</u>
<u>Денна</u>	<u>4</u>	<u>7</u>	<u>20</u>	<u>16</u>	<u>54</u>	<u>90</u>	<u>7</u>

Київ-ЗФУУ
2025

Робоча програма розроблена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини», спеціальності С4 Психологія, затвердженої вченою радою ЗФУУ (протокол № 10 від «11» червня 2025 року)

Доктор психологічних наук,
професор кафедри психології

(підпис)

М. Максимов

Робочу програму обговорено та затверджено на засіданні кафедри психології

Протокол № 9 від “21” травня 2025 року

Завідувач кафедри психології

(підпис)

І. Клименко

Гарант ОПП «Психологія»

(підпис)

І. Клименко

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОПП, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів - 3	Галузь знань – С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»	Статус дисципліни вибіркова Мова навчання Українська	
Змістових модулів - 2	Спеціальність: С4 Психологія Освітньо-професійна програма «Психологія»	Рік підготовки	
		4-й	
		Семестр	
			7-й
Загальна кількість кредитів/годин - 3/90		Лекції (год.)	
		20	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 2 год.;	Ступень вищої освіти - Бакалавр	Практичні(год.)	
		16	
		Самостійна робота(год.)	
		54	
		Всього	
		90	
		Вид контролю	
			Залік

2.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Психологія сталого розвитку» є формування у здобувачів освіти системних знань про психологічні засади сталого розвитку особистості, суспільства та організацій, розвиток умінь застосовувати психологічні методи для підтримки екологічно, соціально та економічно збалансованого розвитку, а також виховання ціннісних орієнтацій, спрямованих на відповідальне ставлення до майбутнього.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Психологія сталого розвитку» є:

- Теоретичне обґрунтування — ознайомлення студентів із концепціями сталого розвитку та їх психологічними аспектами.
- Формування компетентностей — розвиток навичок аналізу психологічних чинників, що впливають на екологічну та соціальну поведінку.
- Практичне застосування — оволодіння методами психологічної підтримки сталих практик у навчальній, професійній та громадській діяльності.

- Розвиток цінностей — формування світоглядних орієнтацій, спрямованих на відповідальність, екологічну свідомість та соціальну справедливість.
- Міждисциплінарна інтеграція — забезпечення зв'язку психології сталого розвитку з екологією, економікою, соціологією та управлінням.

2.3. Передумови для вивчення дисципліни.

Для успішного засвоєння дисципліни «Психологія сталого розвитку» студентам необхідно мати ґрунтовні знання з таких предметів:

Пререквізитами:

- Філософія — навчальна дисципліна, що досліджує фундаментальні питання буття, пізнання, цінностей і сенсу життя, формуючи критичне мислення та світоглядні орієнтири.
- Соціологія — вивчає закономірності розвитку та функціонування суспільства, соціальних структур і процесів взаємодії між людьми.
- Соціальна психологія — досліджує психологічні механізми поведінки та комунікації особистості в групах і соціальному середовищі.
- Психологія особистості — аналізує структуру, розвиток та індивідуальні особливості особистості, її мотивацію й саморегуляцію.

Після завершення дисципліни студенти зможуть застосовувати отримані знання у таких предметах та професійних сферах:

Постреквізитами:

- Психологічний супровід військовослужбовців — вивчає теоретичні та практичні засади надання психологічної допомоги військовим у процесі служби, бойових дій та соціальної адаптації.
- Переддипломна практика — є завершальним етапом професійної підготовки, що інтегрує знання й навички студента у реальних умовах майбутньої роботи психолога.
- Психологія сім'ї та подружжя — навчальна дисципліна, що досліджує закономірності розвитку сімейних і подружніх стосунків, їхній вплив на особистість та соціальну адаптацію, а також методи психологічної допомоги сім'ї у кризових ситуаціях.

3. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Психологія сталого розвитку» складається з двох змістовних модулів:

Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи психології сталого розвитку

Тема 1. Поняття сталого розвитку та його психологічні виміри.

Сталий розвиток розглядається як комплексна стратегія гармонізації економічних, соціальних та екологічних процесів. У психології він набуває значення через формування відповідальної поведінки, екологічної свідомості та соціальної активності особистості. Аналізуються внутрішні мотиваційні механізми, що забезпечують баланс між особистими потребами та суспільним

благом. Особлива увага приділяється ролі психологічних установок у підтримці довгострокових цілей розвитку.

Тема 2. Історія та концепції формування ідей сталого розвитку у психології та соціальних науках.

Ідеї сталого розвитку виникли як відповідь на глобальні виклики ХХ століття, пов'язані з екологічними кризами та соціальною нерівністю. У психології вони інтегрувалися через концепції екологічної свідомості, соціальної відповідальності та гуманістичних цінностей. Розглядаються ключові етапи становлення підходів, від класичних моделей до сучасних інтегративних парадигм. Показано, як психологія стала важливим інструментом у формуванні практик сталого розвитку.

Тема 3. Психологічні чинники екологічної та соціальної поведінки.

Екологічна та соціальна поведінка людини визначається системою мотивацій, цінностей та когнітивних установок. Важливу роль відіграють емоційні реакції, рівень емпатії та здатність до довгострокового планування. Психологічні дослідження показують, що зміна поведінки можлива через розвиток екологічної компетентності та соціальної відповідальності. Аналізуються бар'єри та стимули, які впливають на формування сталих моделей поведінки.

Тема 4. Ціннісні орієнтації та їх роль у формуванні відповідальної особистості.

Цінності є базовим психологічним механізмом, що визначає вибір та поведінку людини. У контексті сталого розвитку вони спрямовують особистість на екологічну свідомість, соціальну справедливість та відповідальність перед майбутніми поколіннями. Формування таких орієнтацій відбувається через освіту, соціалізацію та культурні практики. Вивчається вплив ціннісних систем на розвиток внутрішньої мотивації до сталих дій.

Тема 5. Міждисциплінарні зв'язки психології сталого розвитку з екологією, економікою та соціологією.

Психологія сталого розвитку інтегрує знання з різних галузей для комплексного розуміння поведінки людини. Вона взаємодіє з екологією у сфері формування екологічної свідомості, з економікою — у розвитку моделей відповідального споживання, із соціологією — у дослідженні соціальних практик та колективної поведінки. Такий міждисциплінарний підхід дозволяє створювати ефективні стратегії сталого розвитку.

Змістовний модуль 2. Прикладні аспекти психології сталого розвитку

Тема 6. Психологія екологічної свідомості та формування екологічно відповідальної поведінки.

Екологічна свідомість є результатом когнітивних, емоційних та ціннісних процесів, що визначають ставлення людини до природи. Вона формується через

освіту, соціальні кампанії та особистий досвід взаємодії з довкіллям. Психологія досліджує механізми зміни поведінки, спрямованої на збереження ресурсів та мінімізацію шкоди. Важливим є розвиток внутрішньої мотивації до екологічно відповідальних дій.

Тема 7. Соціальна відповідальність та психологічні механізми її підтримки.

Соціальна відповідальність проявляється у готовності особистості діяти на благо суспільства. Психологічні механізми включають емпатію, альтруїзм та усвідомлення наслідків власних дій. Вивчаються фактори, що сприяють розвитку відповідальної поведінки, зокрема групові норми та культурні цінності. Психологія допомагає зрозуміти, як підтримувати та розвивати соціальну відповідальність у різних сферах життя.

Тема 8. Психологічна підтримка сталих практик у професійній та освітній діяльності.

Сталий розвиток потребує впровадження практик у професійній та освітній сферах. Психологічна підтримка включає розвиток мотивації, формування позитивних установок та створення сприятливого середовища. Освітні програми сприяють формуванню компетентностей, необхідних для відповідальної діяльності. У професійній сфері важливим є розвиток корпоративної культури, орієнтованої на сталість.

Тема 9. Розвиток організацій у контексті психології управління та корпоративної культури.

Організації відіграють ключову роль у реалізації принципів сталого розвитку. Психологія управління досліджує, як формуються цінності та норми корпоративної культури, що підтримують сталі практики. Важливим є розвиток лідерства, орієнтованого на соціальну відповідальність та екологічну ефективність. Аналізуються психологічні чинники, що сприяють впровадженню інновацій у сфері сталого розвитку.

Тема 10. Психологічні стратегії формування майбутнього: інновації, освіта та просвітництво.

Формування майбутнього у контексті сталого розвитку потребує стратегічного мислення та інноваційних підходів. Психологія досліджує, як освітні та просвітницькі програми впливають на зміну цінностей та поведінки. Важливим є розвиток критичного мислення, здатності до прогнозування та відповідального прийняття рішень. Стратегії сталого розвитку включають інтеграцію психологічних знань у суспільні та освітні практики.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни

Назви змістовних модулів і тем для вивчення	Кількість годин			
	денна форма			
	у тому числі			
	усього	лекц	практ	с.р
Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи психології сталого розвитку				
Тема 1. Поняття сталого розвитку та його психологічні виміри.	10	2	2	6
Тема 2. Історія та концепції формування ідей сталого розвитку у психології та соціальних науках.	9	2	1	6
Тема 3. Психологічні чинники екологічної та соціальної поведінки.	9	2	1	6
Тема 4. Ціннісні орієнтації та їх роль у формуванні відповідальної особистості.	10	2	2	6
Тема 5. Міждисциплінарні зв'язки психології сталого розвитку з екологією, економікою та соціологією.	9	2	2	5
Змістовний модуль 2. Прикладні аспекти психології сталого розвитку				
Тема 6. Психологія екологічної свідомості та формування екологічно відповідальної поведінки.	9	2	2	5
Тема 7. Соціальна відповідальність та психологічні механізми її підтримки.	8	2	1	5
Тема 8. Психологічна підтримка сталих практик у професійній та освітній діяльності.	8	2	1	5
Тема 9. Розвиток організацій у контексті психології управління та корпоративної культури.	9	2	2	5
Тема 10. Психологічні стратегії формування майбутнього: інновації, освіта та просвітництво.	9	2	2	5
Усього	90	20	16	54

5. Тематика практичних та занять з дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи психології сталого розвитку

Практичне заняття 1. Психологічні виміри сталого розвитку

- Охарактеризуйте поняття «сталий розвиток» у психологічному контексті.
- Назвіть ключові психологічні чинники, що впливають на сталість поведінки.
- Зазначте, як особисті потреби співвідносяться із суспільним благом.
- Опишіть роль мотивації у підтримці довгострокових цілей розвитку.

Практичне заняття 2. Історія та концепції сталого розвитку

- Перелічіть основні етапи становлення ідей сталого розвитку.
- Охарактеризуйте внесок психології у розвиток концепцій сталого розвитку.
- Зазначте, які соціальні та екологічні виклики сприяли формуванню цих ідей.
- Опишіть сучасні інтегративні підходи до сталого розвитку.

Практичне заняття 3. Психологічні чинники поведінки

- Назвіть мотиваційні механізми, що визначають екологічну поведінку.
- Охарактеризуйте роль емпатії у соціально відповідальній діяльності.
- Зазначте бар'єри, які заважають формуванню сталих моделей поведінки.
- Запропонуйте способи розвитку екологічної компетентності.

Практичне заняття 4. Ціннісні орієнтації сталого розвитку

- Охарактеризуйте значення цінностей у формуванні відповідальної особистості.
- Назвіть основні цінності, що підтримують сталий розвиток.
- Зазначте роль освіти та соціалізації у формуванні ціннісних орієнтацій.
- Опишіть вплив цінностей на мотивацію до сталих дій.

Практичне заняття 5. Міждисциплінарні зв'язки

- Охарактеризуйте взаємозв'язок психології сталого розвитку з екологією.
- Назвіть приклади інтеграції психології та економіки у сфері сталого розвитку.
- Зазначте роль соціології у дослідженні колективної поведінки.
- Опишіть переваги міждисциплінарного підходу до сталого розвитку.

Змістовний модуль 2. Прикладні аспекти психології сталого розвитку

Практичне заняття 6. Екологічна свідомість

- Охарактеризуйте поняття «екологічна свідомість».
- Назвіть чинники, що формують екологічно відповідальну поведінку.
- Зазначте роль освіти у розвитку екологічної свідомості.
- Опишіть психологічні механізми зміни екологічної поведінки.

Практичне заняття 7. Соціальна відповідальність

- Охарактеризуйте поняття «соціальна відповідальність».
- Назвіть психологічні механізми її підтримки.
- Зазначте роль групових норм у розвитку відповідальної поведінки.
- Опишіть вплив культурних цінностей на соціальну відповідальність.

Практичне заняття 8. Психологічна підтримка сталих практик

- Охарактеризуйте значення психологічної підтримки у професійній діяльності.
- Назвіть методи формування позитивних установок щодо сталого розвитку.
- Зазначте роль освітніх програм у розвитку компетентностей.
- Опишіть приклади корпоративної культури, орієнтованої на сталість.

Практичне заняття 9. Організаційний розвиток

- Охарактеризуйте роль організацій у реалізації принципів сталого розвитку.
- Назвіть психологічні чинники формування корпоративної культури.

- Зазначте значення лідерства у підтримці соціальної відповідальності.
- Опишіть інноваційні практики сталого розвитку в організаціях.

Практичне заняття 10. Стратегії формування майбутнього

- Охарактеризуйте значення стратегічного мислення у сталому розвитку.
- Назвіть інноваційні підходи до формування майбутнього.
- Зазначте роль освіти та просвітництва у зміні цінностей.
- Опишіть психологічні стратегії відповідального прийняття рішень.

6. Тематика самостійних занять з дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійне заняття 1. Психологічні аспекти сталого розвитку – Опрацювати визначення поняття «сталий розвиток» у психології. – Порівняти індивідуальні та суспільні потреби у контексті сталості. – Проаналізувати приклади психологічних установок, що підтримують довгострокові цілі. – Скласти схему взаємозв'язку між мотивацією та екологічною поведінкою.	6
2	Самостійне заняття 2. Еволюція концепцій сталого розвитку – Вивчити історичні етапи становлення ідей сталого розвитку. – Порівняти класичні та сучасні концепції сталого розвитку. – Охарактеризувати внесок психології у формування цих концепцій. – Підготувати короткий огляд сучасних інтегративних підходів.	6
3	Самостійне заняття 3. Психологічні чинники екологічної та соціальної поведінки – Визначити мотиваційні механізми екологічної поведінки. – Проаналізувати роль емпатії у соціально відповідальних діях. – Виявити бар'єри, що перешкоджають сталим моделям поведінки. – Запропонувати способи розвитку екологічної компетентності. – Підготувати приклади соціальних кампаній, що змінюють поведінку.	6
4	Самостійне заняття 4. Ціннісні орієнтації відповідальної особистості – Вивчити роль цінностей у формуванні відповідальної поведінки. – Скласти перелік ключових цінностей сталого розвитку. – Проаналізувати вплив освіти та соціалізації на формування цінностей. – Підготувати приклади мотивації, що базується на ціннісних орієнтаціях.	6
5	Самостійне заняття 5. Міждисциплінарні підходи до сталого розвитку – Вивчити взаємозв'язок психології та екології у сфері сталого розвитку. – Охарактеризувати роль економіки у формуванні відповідального споживання.	5

	– Проаналізувати соціологічні аспекти колективної поведінки. – Підготувати приклади міждисциплінарних проєктів сталого розвитку.	
6	Самостійне заняття 6. Формування екологічної свідомості – Визначити поняття «екологічна свідомість». – Проаналізувати чинники її формування. – Підготувати приклади освітніх програм, що сприяють розвитку екологічної свідомості. – Охарактеризувати психологічні механізми зміни екологічної поведінки.	5
7	Самостійне заняття 7. Соціальна відповідальність у психології – Вивчити поняття «соціальна відповідальність». – Охарактеризувати психологічні механізми її підтримки. – Проаналізувати роль групових норм у розвитку відповідальної поведінки. – Підготувати приклади культурних практик, що формують соціальну відповідальність.	5
8	Самостійне заняття 8. Психологічна підтримка сталих практик – Вивчити значення психологічної підтримки у професійній діяльності. – Охарактеризувати методи формування позитивних установок щодо сталого розвитку. – Підготувати приклади освітніх програм, що розвивають компетентності. – Проаналізувати корпоративну культуру, орієнтовану на сталість.	5
9	Самостійне заняття 9. Організаційний розвиток і сталість – Вивчити роль організацій у реалізації принципів сталого розвитку. – Охарактеризувати чинники формування корпоративної культури. – Проаналізувати значення лідерства у підтримці соціальної відповідальності. – Підготувати приклади інноваційних практик сталого розвитку в організаціях.	5
10	Самостійне заняття 10. Стратегії формування майбутнього – Вивчити значення стратегічного мислення у сталому розвитку. – Охарактеризувати інноваційні підходи до формування майбутнього. – Підготувати приклади освітніх та просвітницьких програм. – Проаналізувати психологічні стратегії відповідального прийняття рішень. – Скласти схему інтеграції психологічних знань у суспільні практики.	5
Всього		54

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Психологія сталого розвитку» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- реферати, презентації;
- залік.

8. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Психологія сталого розвитку» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	
40%	10%	40%	10%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (5 занять, 5 тем – 5 оцінок). 2. Модульний контроль 1 проводиться на п'ятому практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання письмового завдання.		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (5 занять, 5 тем – 5 оцінок). 2. Модульний контроль 2 проводиться на останньому практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання письмового завдання.	

Усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів зазначенні в положенні університету про оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-10
2	Проекційний екран	

3	Комунікаційне програмне забезпечення (Google Chrome, Firefox)	
4	Наявність доступу до мережі Інтернет	
5	Персональні комп'ютери, ноутбук.	
6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	
9	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Добровольський В.В., Безсонов Є.М., Непсіна Г.В. та ін. *Стратегії сталого розвитку*. – Миколаїв: ЧНУ ім. Петра Могили, 2021.
2. Корчук О.С. *Актуальність, інтервенції та стратегічні перспективи екологічної психології в Україні (2022–2025)*. – Habitus, 2025.
3. Stoliarchuk O., Serhieienkova O., Khrypko S. та ін. *Self-Development as a Vector of Sustainable Development of Society*. – *European Journal of Sustainable Development*, 2024.
4. Springer Nature. *Contribution of psychology to sustainable development goals: a bibliometric analysis*. – *Current Psychology*, 2023.
5. Meadows D.H., Meadows D.L., Randers J. *Limits to Growth*. – New York: Universe Books, 1972.
6. Clayton S., Myers G. *Conservation Psychology: Understanding and Promoting Human Care for Nature*. – Wiley-Blackwell, 2015.
7. Goleman D., Bennett L., Barlow Z. *Ecological Intelligence*. – Broadway Books, 2009.
8. Norton B.G. *Sustainability: A Philosophy of Adaptive Ecosystem Management*. – University of Chicago Press, 2005.
9. Oskamp S. *Psychology of Sustainability*. – Cambridge University Press, 2000.
10. UNESCO. *Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives*. – Paris, 2017.

Додаткові:

1. Національна академія педагогічних наук України. *Українські підручники, посібники і програми з психології XIX–XX ст.* – Київ, 2025.
2. World Commission on Environment and Development. *Our Common Future*. – Oxford University Press, 1987.
3. IPCC. *Climate Change 2023: Impacts, Adaptation, and Vulnerability*. – Geneva, 2023.
4. United Nations. *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*. – New York, 2015.
5. Sachs J.D. *The Age of Sustainable Development*. – Columbia University Press, 2015.
6. Sterling S. *Sustainable Education: Re-visioning Learning and Change*. – Green Books, 2001.

7. Hargreaves A., Fink D. *Sustainable Leadership*. – Jossey-Bass, 2006.
8. Bandura A. *Social Cognitive Theory of Mass Communication*. – Media Psychology, 2001.
9. Deci E., Ryan R. *Self-Determination Theory and the Facilitation of Intrinsic Motivation*. – American Psychologist, 2000.
10. Kahneman D. *Thinking, Fast and Slow*. – Farrar, Straus and Giroux, 2011.

Інформаційні ресурси:

1. UNESCO – Education for Sustainable Development ([unesco.org in Bing](#))
2. [United Nations Sustainable Development Goals](#)
3. [European Journal of Sustainable Development](#)
4. [Springer – Current Psychology](#)
5. [Habitat Journal – Екологічна психологія](#)
6. [Google Scholar – Психологія сталого розвитку](#)
7. [IPCC Reports](#)
8. OECD – Green Growth and Sustainable Development ([oecd.org in Bing](#))
9. World Bank – Sustainability and Climate Change ([worldbank.org in Bing](#))
10. [Національна академія педагогічних наук України](#)
11. Міністерство освіти і науки України – [mon.gov.ua](#)
12. Національна академія педагогічних наук України – [naps.gov.ua](#)
13. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського – [dnpb.gov.ua](#)
14. UNESCO – [unesco.org](#)
15. United Nations – [un.org](#)
16. World Health Organization (WHO) – [who.int](#)
17. European Commission – Sustainable Development – [ec.europa.eu](#)
18. OECD – Sustainable Development – [oecd.org](#)
19. World Bank – Sustainability – [worldbank.org](#)
20. IPCC – Intergovernmental Panel on Climate Change – [ipcc.ch](#)